

Provkonstruktion

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Samhällskunskap

Tema: Ekonomiska system och livsvillkor

Syfte

Syftet med provet är att ge elever möjlighet att analysera och reflektera över hur olika ekonomiska system påverkar individens livsvillkor. Genom att studera detta ämne får eleverna en djupare förståelse för de samband som finns mellan politik, ekonomi och mänskliga rättigheter.

Centralt innehåll

Olika ekonomiska system och deras funktioner.

Betygskriterium (E)

Eleven kan redogöra för grundläggande begrepp och samband inom ekonomi.

Källa: (Gy11, Kursplan Samhällskunskap 1b)

Prov

Faktafrågor

Antal poäng: 15

1. Vilket av följande är ett exempel på marknadsekonomi?
 - a) Kina
 - b) Sverige
 - c) USA
 - d) Nordkorea
2. Vad kännetecknar planekonomi?
 - a) Privat ägande av produktionsmedel
 - b) Statlig kontroll över ekonomin
 - c) Fri konkurrens
 - d) Hög arbetslöshet
3. I vilket system har individen mest frihet att starta företag?
 - a) Planekonomi
 - b) Marknadsekonomi
 - c) Blandekonomi
 - d) Socialism
4. Vilket av följande länder är mest känt för sin blandekonomi?
 - a) Nordkorea
 - b) USA

- c) Cuba
 - d) Ryssland
5. Vad är en av de främsta fördelarna med marknadsekonomi?
- a) Låg innovation
 - b) Hög produktivitet
 - c) Låg kvalitet på varor
 - d) Ineffektiv resursanvändning
6. Vilket av följande begrepp syftar på att staten äger alla produktionsmedel?
- a) Socialism
 - b) Kapitalism
 - c) Anarkism
 - d) Feodalism
7. Vad innebär "bruttonationalprodukt" (BNP)?
- a) Värdet av alla varor och tjänster som produceras i ett land under ett år
 - b) Den totala inkomsten i ett land
 - c) Värdet av alla importerade varor
 - d) En ekonomisk teori
8. Vilket system är mest benäget att skapa social ojämlikhet?
- a) Socialism
 - b) Planekonomi
 - c) Marknadsekonomi
 - d) Kooperativ ekonomi
9. Vad är en av nackdelarna med planekonomi?
- a) Överproduktion
 - b) Låg kvalitet på varor
 - c) Mycket fri konkurrens
 - d) Hög arbetslöshet
10. Vilket av följande länder har en övervägande kapitalistisk ekonomi?
- a) Venezuela
 - b) Sverige
 - c) Brasilien
 - d) USA
11. Hur påverkar inflation individers köpkraft?
- a) Ökar den
 - b) Minskar den
 - c) Har ingen effekt
 - d) Gör varor billigare
12. Vilken av följande faktorer är mest central i en kapitalistisk ekonomi?
- a) Statlig reglering
 - b) Privat ägande
 - c) Planering
 - d) Jämlikhet
13. Vad innebär "arbetslöshet" i ekonomiska termer?

- a) Antalet arbetstillfällen
 - b) Andelen av arbetskraften som är utan jobb
 - c) Antalet personer som söker jobb
 - d) Antalet företag i ett land
14. Vilken typ av ekonomi kännetecknas av solidaritet och gemenskap?
- a) Marknadsekonomi
 - b) Planekonomi
 - c) Social ekonomi
 - d) Kapitalism
15. Vad är en "fri marknad"?
- a) En marknad utan statlig inblandning
 - b) En marknad där regeringen styr priserna
 - c) En marknad där endast vissa varor får säljas
 - d) En marknad med monopol

Ordkollen

Antal poäng: 10

Beskrivning: Nedan listas ord och begrepp som följs av tre alternativa förklaringar. Du ska ringa in det alternativ som är korrekt.

Ord/Begrepp	1	2	3
Marknadsekonomi	Ekonomi utan regler	Ekonomi med privat ägande	Ekonomi där staten styr
Planekonomi	Statlig ägande	Privat ägande	Ingen planering
Inflation	Ökning av priser	Minskat utbud	Ingen förändring
Bruttonationalprodukt	Värdet av varor i landet	Befolkningen i landet	Statens intäkter
Socialism	Jämlikhet och kollektivt	Privat ägande	Marknadens frihet
Kapitalism	Statlig kontroll	Privat ägande	Jämlikhet
Arbetslöshet	Ingen som arbetar	Alla jobbar	Hög efterfrågan
Blandekonomi	Både privat och statlig	Endast privat	Endast statlig
Konsumtion	Användning av varor	Produktion av varor	Sparande
Utbud	Tillgång på varor	Efterfrågan	Priser

Resonerande frågor

Antal poäng: 20

Beskrivning: Besvara nedanstående frågor så bra du kan. Du kan skriva dina svar på baksidan.

1. Diskutera hur marknadsekonomi kan påverka livsvillkoren för olika samhällsgrupper. Ge exempel på både positiva och negativa aspekter.
2. Hur kan en övergång från planekonomi till marknadsekonomi påverka befolkningens livsvillkor? Vilka utmaningar kan uppstå?
3. Analysera hur globaliseringen kan påverka ekonomiska system och därmed individers livsvillkor. Ta hänsyn till både utvecklade och utvecklingsländer.
4. Reflektera över hur ekonomiska system kan påverka miljön och hållbar utveckling. Vilken roll spelar ekonomiska incitament i detta sammanhang?

Bedömning

Totalt antal poäng: 55

Betyg Andel rätt (%) Antal poäng

E	30	17
D	50	27
C	70	38
B	85	47
A	90	49

Uppföljning

Uppge ett av nyckelorden så utför jag det.

- Word - Skapar ett dokument
- Svårare - Gör provet svårare
- Enklare - Gör provet enklare
- Facit - Ta fram facit
- Provförberedelser - Text med studieinstruktioner till eleverna

Tags: [Prov](#)